

'93
Q Alfredo Alvarez Plagaro eta Dick Rekalde dira aurten ARCOen euren lanak erakutsiko dituzten artista euskal herritarrak. Gasteizen duela 33 urte jaioa lehena eta Iruñeko Txantrean duela 29 bestea. Euskal Herrian

egun egiten den arte garaikidearen bi eredu aipagarri hauekin mintzatu gara, ea ARCOen parte hartzeak zer dakarkien galdetu diegu. Nahiz eta azokaren garrantzia aitortu, gehiegizko ilusiorik ez digute erakutsi.

Alvarez Plagaro: «Funtsezkoena ez da saltzea, neure lana erakustea baizik»

JUAN LUIS ZABALA / DONOSTIA

Alfredo Alvarez Plagaro duela 33 urte jaio zen, Gasteizen. Leioako Arte Ederretako Fakultatean egin zituen ikasketak 1980tik 1985era bitartean. Bi urte geroago, 27 urte baino ez zituela, ARCOen parte hartu zuen lehen aldiz, Gonzalo Sanchezek zuzentzen duen Dieciseis galeriaren eskutik orduan ere.

Azken urteotan Madrilén bizi da, eta erakusketa asko egin izan du hiri horretan. Madrilétik kanpo ere, Donostia, Bilbo, Iruñea, Durango, Zaragoza, Alacant, Cuenca, Salamanca, Zamora, Huelva eta Bolonian erakutsi izan ditu orain artean bere lanak, bakarkako zein taldekako erakusketatan.

Azken aldi honetan 'koadro berdinak' lantzen ari da, hots, egitura berbera bi, lau, sei, zortzi, hamar edo hamabi aldiz errepikatzen duten koadroak. «Garrantzitsuenak ez da berez dena, baizik eta den hori hainbat bider dela», aipatzen du lan hauei buruz mintzatzean.

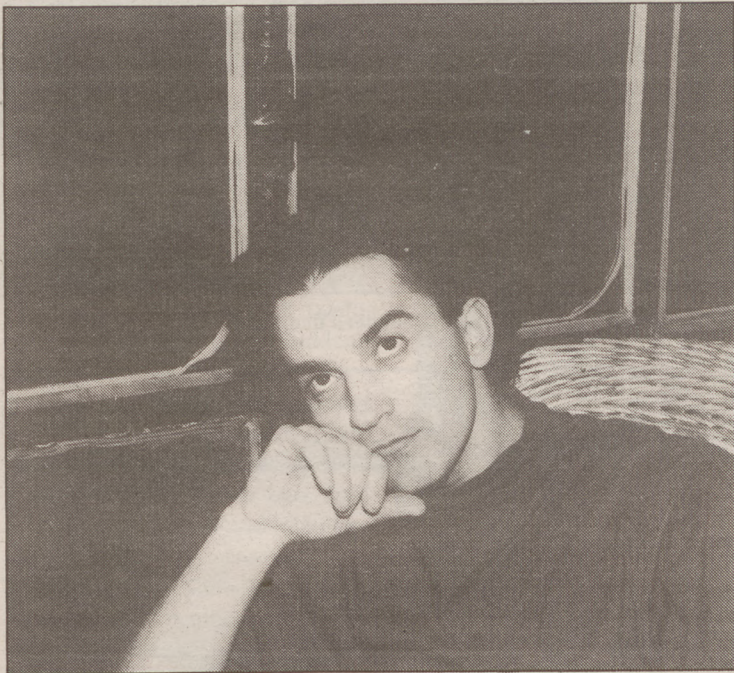
«Koadro tradizionalen mugetan deseroso sentitzearen ondo-

rioz» ekin dio Alfredo Alvarez Plagarok bide berezi horri, berak dioenez. Berdintasun hori lortzeko erabiltzen duen teknika ez da, ordea, kopiaketarena, bat-bateko langintza baizik: «Sormen imintzio bakoitza, egokia izan edo ez, errepikatu egiten da, artearen munduan hain defini-

gaitzak diren ongiaren eta gaizkiaren kontzeptuak erlatibizatu nahirik».

Duela sei urte bezala, aurten ere ARCO bere lanak erakusteko aukera egokia izango delakoan dago Alvarez Plagaro.

EGUNKARIA.— Zer esanahi du zuretzat ARCOen parte hartzen

Duela sei urte ere ARCOen erakutsi zuen bere lana Alvarez Plagarok.

duzun bigarren aldi honek?

ALFREDO ALVAREZ PLAGARO.— Bakarkako erakusketa bat gehiago da. Ez dakit salduko dudana ala ez, baina, tira, azken finean hori ez da garrantzi handikoa.

EGUNKARIA.— Dena den, ARCO oso azoka garrantzitsua dela diote. Espainiako garrantzitsuenak eta Europar ere ezagunenetakoa.

ALVAREZ PLAGARO.— Bai, jakina. Baina behin hona iritsiz gero, ez daukat ARCOra arrakastaren bila joaterik. Neure lanak erakustera noa, azokari gehiegizko garrantzirik eman gabe.

EGUNKARIA.— Nahiz eta askok atzera egin, Dieciseis galeria joaten ausartu da behintzat.

ALVAREZ PLAGARO.— Gonzalo Sanchez oso galerista ausarta izan da beti, eta artista gazteen aldeko apustua egin izan du. Nire ez da izen berria ARCOen, lehen ere han izana bainaiz. Dena den, aurten artista bakarrarekin joatea erabaki du, eta hori bai dela arriskutsua. Galerista gehienek artista bat baino gehiago eman nahi izaten dute, saltzeko aukera gehiago izaten baita horrela.

IRITZIA

HASIER ETXEBERRIA
Idazlea

Gezi gutxi, baby

Aurrez hitz egitea beti da arrisku. Hala ere, begirada batean, aurtengo ARCO honek baditu hainbat aipagai. Iazkoan lekuz aldatu eta azoka haundiek izaten duten kokapen berrietara eramane zuten. Jende ilada haundiak bai, baina erosleek jajai. Berriro ekarri dute lehen zeukan leku apalagora. Neurritz gain ibiltzeak, alferrikako puztuketa eta sinesgarritasun eza dakar. Joan zen urtean egindako salmenta apurrak ez ziren inbertsiontarakoak izan. Norberak bere gustukoa zuen lanen bat erosteko parada aurkituko zuen agian, baina artearen merkatuan dabil-tzan diru haundi horiek, Suitzako banketxeetako epeletan geratu ziren, erdi lotan, begi bat itxita eta bestea irikita. Edo bestela, Wall Street-eko saldatan dantzan.

Arte inbertsio izatetik apustu izatera iritsi baita. Ugaritasunak aniztu egin ditu arte iharduerak eta ondorioz, lehen apur batzuk ezartzen zituzten bide eksklusiboak, beste batzuk gehitu zaizkie. Kapital eta ezaguera elite murriztatetik, noranahi egin du salto artetintzak. Salneurri ezberdinak daude orain. Ehundaka milioi balio duen piezarik egoten bada ere, egia da hamar mila pezetatoko gauzak ere eros daitezkeela. Dena da libre. Maila ezberdinetako galeristak elkar nahasian eta elkarren lehian, nork bere eroslegoa noiz harapatuko zain. Eta agian hortxe dago kakoa. Azoka masifikatueren kalteak dira horiek. Aberatsari ez zaizkio inoiz gustatu mortadela otartekoak.

Espezialtzera joko du, nere ustez, ARCOk. Egile eta saltzaile garestien biderei eutsi beharko dio Europar direnen artean hirugarren edo laugarrena izaten jarraituko badu. Salmentak VIP-en areto berezietan egiten dira, pare bat Chivas hartu ostean, harreman publikoetarako dauden puta eta puto berrien irrifar ederren artean.

Hoge mila pezetatoko obra txoa erosi duen bulegari edo okinari, nortasun agiria eskatuko diote irteeran. Erosketaren paperak zintzo erakutsi beharko dizkio atea zaintzen dagoen morroi uniformedunari. Eta horrek, artezalerik amorratueneri ere apurtzen dio erromantizismoa. Azken finean, artea eta angulak erostea parean jarri di-tuzte eta merkatariek.

Dick Rekalde: «Ez dut uste aparteko ilusio berezirik izan behar dudanik»

J.L.Z. / DONOSTIA

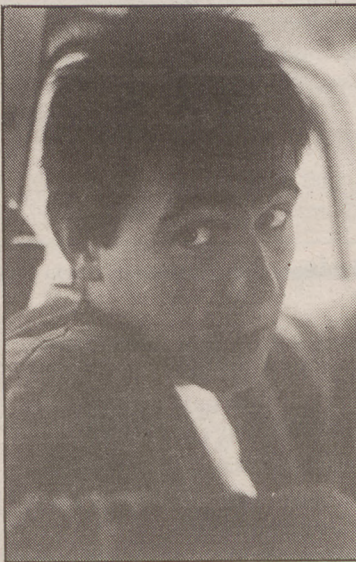
Dick Rekaldek aurten lehen aldiz hartuko du parte ARCOen. 29 urte ditu Iruñeko Txantrea auzoan jaiotako eta Leioako Arte Ederretako Fakultatean ikasle izandako artista honek, baina erakusketa eta sari askoren berri jakin daiteke bere kurrikuluma irakurritz gero: beka baten bidez, hiru urte egin zituen Berlinen, Nafarroako Jaialdietako saria irabazia du inoiz. Madrilén eta Berlinen ere egin izan ditu erakusketak.

EGUNKARIA.— Zer aurkeztu behar duzu ARCOen?

DICK REKALDE.— Sei pieza eramango ditut. Ez nuke koadroak direnik esango. Piezetako bat pintura tradizionaletik nahiko gertu dago, baina beste bostak, nahiz eta horma jartzekoak izan, hiru dimentsioak dira, pintura eta eskulturaren artekoak. Arkitektura maketa gisa ere uler daiteke, nahiz eta, jakina, ezingo liratekeen inoiz, inondik inora ere,

Altzerri galeriak aurkeztuko ditu Dick Rekalderen lanak.

gauzatu. Eraikuntza jokoak dira, kolore askorekin eginak.

EGUNKARIA.— Zer iruditzen zaizu ARCOen parte hartu ahal izatea?

REKALDE.— Egia esanda, urduri samar ere banago azken egunotan. ARCO garrantzi handiko

azoka da. Dena den, ez dut uste inolako esperantza edo inolako ilusio fantastikorik sentiarazi behar didanik. Neure lana erakusteko beste aukera bat da, eta zorte pixka bat izanez gero galeriaren batekin kontaktuan jar naiteke. Izan ere, Espainiako ga-

leriekin kontaktuak egitea zaila da, behar lukeen baino mundu itxiagoa da Espainiako galeria. Seguru asko, atzerriko galeria batekin kontaktatzea errazagoa izango da.

EGUNKARIA.— Saltzea zaila, ezta?

REKALDE.— Tira, beti dago aukera, baina oso zaila iruditzen zait.

EGUNKARIA.— Dena den, prestigio eta garrantziaren aldetik, ARCO maila handiko azoka denik ezin da ukatu.

REKALDE.— Alemania eta inguruetako herrialdeetan, garrantzizko azoka asko egiten dira eta aukera zabalagoak daude gaur egungo artea zertan dabilen ikusi ahal izateko. ARCOen era guztietako galeriak bildu izan dira: batzuek saltzea zuten helburu nagusiztat, akzionista hutsak ziren; beste batzuek, berriz, alderantzizko joera zuten. Badirudi aurten gaurko artearen aldeko apustua egiten dutenak direla parte hartuko dutenak. Horrek itxura egokiagoa emango dio.